

โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง ประจำปีงบประมาณ 2563

1. ความเป็นมา

โอกาสพิเศษที่กรมวิชาการเกษตร ครบรอบ 36 ปี แห่งการสถาปนาในปี 2552 นายสมชาย ชาญณรงค์กุล อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ขึ้นทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติฯ และเผยแพร่ผลงานสู่ประชาชน นายไพโรจน์ สุวรรณจินดา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 ได้มอบหมายให้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จัดทำศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง เพื่อเป็นตัวแทนในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

2. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

3. วัตถุประสงค์

3.1 วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- 1 เพื่อเผยแพร่หลักการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
- 2 เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบที่นำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ในการผลิตพืช
- 3 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ปรัชญา และการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง
- 4 เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร

3.2 วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร จำนวน 90 ราย

4. พื้นที่เป้าหมาย

4.1 พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

4.2 พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

5. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

5.1 หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

-

5.2 หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

5.2.1 หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

6. งบประมาณที่ได้รับ

6.1 งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี 2563 ได้รับจัดสรรงบประมาณ 72,000 บาท

6.2 งบอื่นๆ (ระบุ)

-

7. ผลการดำเนินงาน

7.1. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

7.2 กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

7.2.1 แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

1. ระบบการปลูกพืช (นาข้าว) พื้นที่จำนวน 6 ไร่

แปลงสาธิตการปลูกข้าว

- หว่านข้าวพันธุ์สังข์หยด โดยวิธีหว่านน้ำตาม โดยก่อนที่จะหว่านเมล็ดได้ทำการคลุกเมล็ดข้าวด้วยปุ๋ยชีวภาพ PGPR2 และในขั้นตอนการเตรียมดินได้มีการใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายวัสดุอินทรีย์หว่านทั่วแปลงปลูก เพื่อช่วยให้ย่อยสลายต่อซังข้าว

2. ระบบการปลูกพืชผสมผสาน พื้นที่จำนวน 7 ไร่

แปลงสาธิตการปลูกพืชผสมผสาน

- เก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฟ่างไม้กวาด เพื่อนำไปแปรรูปเป็นไม้กวาดต่อไป
- ดูแลแปลงปลูกปาล์มน้ำมัน พันธุ์สุราษฎร์ธานี 1 จำนวน 100 ต้น โดยการแทงทางปาล์มน้ำมัน กำจัดวัชพืชบริเวณรอบโคนต้น และใส่ปุ๋ยเคมีบำรุงต้น

3. ระบบเกษตรพื้นที่แหล่งน้ำ

-

4. กิจกรรมการผลิตเห็ดเศรษฐกิจ จำนวน 1 โรงเรือน

-

5. กิจกรรมการปลูกผักกาด

- ทำความสะอาดบริเวณผักกาดและบริเวณภายในแปลงปลูกพืชอื่นๆ

7.2.2 การฝึกอบรม

-

7.2.3 การเป็นวิทยากร

-

7.2.4 การผลิตสื่อ/โสตทัศนอุปกรณ์

-

7.2.5 การจัดนิทรรศการ

-

7.3 กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

- กระเพราแดง จำนวน 100 ต้น
- ผักหวาน จำนวน 150 ต้น
- พริกหัว เรือ 13 จำนวน 150 ต้น
- กระเพราขาว จำนวน 100 ต้น
- โหระพา จำนวน 100 ต้น
- พริกชี้ จำนวน 100 ต้น
- ผักหวาน จำนวน 200 ต้น
- อัญชัน จำนวน 50 ต้น
- มะละกอ จำนวน 100 ต้น

7.4 การประสานงาน ติดตาม และรายงานผล

- ติดตามเกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช

8. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

8.1 กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

-

- แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

การจัดทำแปลงต้นแบบหรือแปลงสาธิตภายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ จังหวัดพัทลุง ในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ได้เผยแพร่หลักการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ และเป็นศูนย์ต้นแบบที่นำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ในการผลิตพืช รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ปรัชญาและการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

การจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช ได้เริ่มดำเนินการจัดทำในพื้นที่ของเกษตรกร จำนวน 10 ราย (ตารางที่ 1) ซึ่งเป็นเกษตรกรในพื้นที่ตำบลลำปำและตำบลพญาขัน อําเภอเมือง จังหวัดพัทลุง โดยเกษตรกรแต่ละรายปลูกพืช คือ พริกและมะพร้าว มีปัญหาที่ได้รับผลกระทบจากระบาดของโรครักแห้งในพริก ด้านมะพร้าวได้รับผลกระทบจากการเข้าทำลายของด้วงแรดมะพร้าว ดังนั้น ในแปลงต้นแบบจึงเลือกชีวภัณฑ์ที่นำไปใช้ คือ ชีวภัณฑ์ BS ควบคุมโรครักแห้งในพริก และเชื้อราเขียวเมตาไรเซียมควบคุมด้วงแรดมะพร้าว ซึ่งสามารถสรุปข้อมูลได้ดังตารางที่ 2-11

ตารางที่ 1 ชื่อ-สกุล ที่อยู่ และพิกัดแปลงของเกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	พิกัดแปลง	
			X	Y
1	นายสุเทพ วงศ์สวัสดิ์โสต	108 ม.6 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง	627188	839469
2	นางสุคล ปล้องไหม	61/1 ม.3 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง	265426	848710
3	นางเริง ณ มณี	147 ม.3 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง	625923	846895
4	นางสายใจ กนธะรัตน์	195 ม.3 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง	625960	846937
5	นางสาวสุวณี บุญโยม	76 ม.3 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง	626065	846870
6	นางเจริญ หมอกม่วง	81 ม.3 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง	625868	846564
7	นางสาคร ช่วยมาก	268 ม.4 ต.พญาขัน อ.เมือง จ.พัทลุง	622376	846628
8	นางจันทนา เรืองสวัสดิ์	282 ม.4 ต.พญาขัน อ.เมือง จ.พัทลุง	623009	845791
9	นางประดับ รักจำรูญ	255 ม.4 ต.พญาขัน อ.เมือง จ.พัทลุง	623802	846969
10	นางนันทนา จันทร์ฝ้าย	256/1 ม.4 ต.พญาขัน อ.เมือง จ.พัทลุง	623529	845174

ตารางที่ 2 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนายสุเทพ วงศ์สวัสดิ์โสธ

ชื่อ-สกุล	นายสุเทพ วงศ์สวัสดิ์โสธ	
ชนิดพืช	มะพร้าว	
พื้นที่ปลูก	2 ไร่	
ปัญหาที่พบ	มะพร้าวที่ปลูกอายุประมาณ 1 ปี ได้รับความเสียหายจากการเข้าทำลายของด้วงแรดมะพร้าว โดยการกัดกินใบและเจาะบริเวณลำต้น ทำให้ต้นมะพร้าวเสียหาย การเจริญเติบโตผิดปกติ	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกและต้นมะพร้าว หากเจอด้วงแรดมะพร้าวก็ทำลายทิ้ง	- จัดทำกล่องดักด้วงแรดมะพร้าว และใช้ชีวภัณฑ์เมตาไรเซียมเพื่อทำลายด้วงแรดมะพร้าวในระยะหนอน
ผลการติดตาม	จากการลงพื้นที่และติดตามการใช้ชีวภัณฑ์เมตาไรเซียมเพื่อทำลายด้วงแรดมะพร้าวในระยะหนอน พบว่า ปัญหาการเข้าทำลายของด้วงแรดมะพร้าวในแปลงปลูกลดลง	

ตารางที่ 3 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางสุכל ปล้องไหม

ชื่อ-สกุล	นางสุכל ปล้องไหม
ชนิดพืช	พริก (พริกชี้, พริกเกษตร)
พื้นที่ปลูก	3 ไร่
การจัดการเตรียมต้นกล้า	- ต้นกล้าที่ใช้ปลูกได้จากการเก็บพันธุ์ที่สมบูรณ์ในรอบปลูกก่อนหน้ามาใช้เป็นเมล็ดพันธุ์เพื่อปลูกในรอบถัดไป - หว่านเมล็ดในกระบะเพาะ หลังจากเมล็ดงอกประมาณ 10-15 วัน ย้ายต้นกล้าลงถุงชำ และเมื่อต้นกล้าอายุประมาณ 30 วัน ก็ย้ายต้นกล้าไปลงแปลงปลูกที่เตรียมไว้
การจัดการปุ๋ย	- ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัมต่อต้น หลังจากปลูกประมาณ 15 วัน - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 อัตรา 200 กรัมต่อต้น ไปต่อเนื่องจนถึงระยะระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต
ปัญหาที่พบ	- ต้นพริกแสดงอาการเหี่ยวทั้งที่ลำต้นและใบยังเขียวอยู่ เมื่อได้ทดลองตัดลำต้นแช่ในน้ำสะอาด พบว่า เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง เมื่อสารสีขาวขุ่นไหลออกมาจากลำต้นพริก แสดงอาการคล้ายโรคเหี่ยวเขียวในพริก - ผลผลิตพริกแสดงอาการเป็นแผลจุดสีน้ำตาล และมีอาการผลเน่าร่วมด้วย

การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	<p>- ถอนทำลายต้นพริกที่แสดงอาการผิดปกติทั้งข้างเป็นบางต้น</p>	<p>- ถอนต้นพริกที่แสดงอาการคล้ายโรคเหี่ยวเหี่ยวออกไปทำลายนอกพื้นที่แปลงปลูก</p> <p>- ก่อนปลูกพริกในรอบถัดไปควรใช้วัสดุปรับปรุงดิน เช่น ปูนขาวหว่านให้ทั่วแปลงปลูกและพลิกแปลงก่อนเริ่มต้นปลูกในฤดูถัดไป</p> <p>- รดน้ำต้นพริกด้วยชีวภัณฑ์ BS-DOA 24 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร รดทั่วแปลง และรดต่อเนื่องทุก 30 วัน เพื่อป้องกันโรคเหี่ยวเหี่ยวพริก</p> <p>- ฉีดพ่นด้วยชีวภัณฑ์บาซิลลัส (BS) ไอโซเลท 20W16 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุกๆ 7 วัน หลังดอกบาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคกุ้งแห้ง</p>
<p>ผลการติดตาม</p>	<p>หลังจากที่เกษตรกรได้ปฏิบัติตามกรรมวิธีแนะนำ พบว่า ปัญหาที่เคยพบเจอในพื้นที่ของเกษตรกรลดน้อยลง ผลผลิตพริกเสียหายจากการเข้าทำลายของเชื้อโรคลดน้อยลง ทำให้เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ดีส่งขายให้กับตลาดได้เพิ่มขึ้น ซึ่งโดยรวมแล้วเกษตรกรมีความพึงพอใจกับกรรมวิธีที่แนะนำโดยเจ้าหน้าที่และมีความสนใจอยากใช้ชีวภัณฑ์ของกรมวิชาการเกษตรต่อเนื่อง</p>	

ตารางที่ 4 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางเริง ณ มณี

ชื่อ-สกุล	นางเริง ณ มณี	
ชนิดพืช	พริกชี้	
พื้นที่ปลูก	400 ตารางเมตร	
การจัดการเตรียมดิน	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มต่ำ เมื่อฤดูน้ำหลากจะทำให้น้ำเค็มเข้าท่วมพื้นที่ ดังนั้นเกษตรกรเจ้าของแปลงจะเป็นต้องยกร่องพื้นที่ให้มีความสูงขึ้นและสร้างคันคูเพื่อระบายน้ำที่จะเข้ามาในพื้นที่ - ก่อนปลูกพริกได้มีการเตรียมดินโดยการไถเตรียมพื้นที่ และตากดินทิ้งไว้เพื่อรอน้ำต้นกล้ามาลงปลูก 	
การจัดการปุ๋ย	ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 อัตรา 100 กรัมต่อต้น (14 วันต่อครั้ง)	
ปัญหาที่พบ	ใบพริกต่างตั้งแต่เริ่มปลูก	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	- ใส่วัสดุปรับปรุงดิน คือ โดโลไมท์	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ดินก่อนปลูก - ใส่วัสดุปรับปรุงดิน คือ โดโลไมท์ - ใส่ปุ๋ยอินทรีย์รองก้นหลุมก่อนปลูก และใช้ปุ๋ยธาตุอาหารรองร่วมกับปุ๋ยธาตุอาหารหลัก
ผลการติดตาม	<p>จากการติดตามเก็บข้อมูลความเปลี่ยนแปลงของพริกในพื้นที่ พบว่า ปัญหาที่เจอในพื้นที่ค่อนข้างดีขึ้น แต่เนื่องจากเดิมทีเกษตรกรเข้าใจผิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากโรคและแมลงเข้าทำลาย แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ได้เข้าไปตรวจสอบและติดตามแปลง พบว่า ปัญหาดังกล่าวน่าจะเกิดจากดิน จึงได้แนะนำตามกรรมวิธี ดังนั้น การปรับปรุงดินให้มีคุณสมบัติสำหรับการปลูกพืชที่ดีขึ้นนั้นค่อนข้างจะต้องใช้เวลานาน จึงยังไม่สามารถเห็นผลความเปลี่ยนแปลงได้ในฤดูปลูกเดียว</p>	

ตารางที่ 5 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางสายใจ กนระรัตน์

ชื่อ-สกุล	นางสายใจ กนระรัตน์	
ชนิดพืช	พริก (พริกชี้, พริกเกษตร)	
พื้นที่ปลูก	1 ไร่	
การจัดการปุ๋ย	<ul style="list-style-type: none"> - รองกันหลุมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 100 กรัมต่อต้น - ในช่วงที่พริกอายุ 1-2 เดือน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัมต่อต้น และปุ๋ยคอก (มูลไก่เกลบ) - ในช่วงที่พริกอายุ 3-4 เดือน ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 อัตรา 200 กรัมต่อต้น (15 วันต่อครั้ง) 	
ปัญหาที่พบ	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นพริกแสดงอาการเหี่ยวทั้งที่ลำต้นและใบยังเขียวอยู่ แสดงอาการคล้ายโรคเหี่ยวเหี่ยวในพริก - ผลผลิตพริกแสดงอาการเป็นแผลจุดสีน้ำตาล และมีอาการผลเน่าร่วมด้วย - พริกแสดงอาการยอดเน่า ใบต่างและใบร่วง 	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	<ul style="list-style-type: none"> - ถอนทำลายต้นพริกที่แสดงอาการผิดปกติทั้งข้างเป็นบางต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - รดน้ำต้นพริกด้วยชีวภัณฑ์ BS-DOA 24 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร รดทั่วแปลง และรดต่อเนื่องทุก 30 วัน เพื่อป้องกันโรคเหี่ยวเหี่ยวพริก - ฉีดพ่นด้วยชีวภัณฑ์บาซิลัส (BS) ไอโซเลท 20W16 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุกๆ 7 วัน หลังดอกบาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคงู้ง้ำ
ผลการติดตาม	<p>จากการติดตามแปลงและเก็บข้อมูลความเปลี่ยนแปลงหลังจากที่เกษตรกรได้ปฏิบัติตามกรรมวิธีแนะนำ พบว่า ผลผลิตพริกของเกษตรกรมีผลผลิตที่ดี มีคุณภาพ สามารถนำไปจำหน่ายได้สูงกว่าการปฏิบัติตามกรรมวิธีเกษตรกร โดยมีน้ำหนักรวมของผลผลิต คือ 57.50 และ 53.30 กิโลกรัมต่อพื้นที่ตามลำดับ</p>	

ตารางที่ 6 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางสาวสุวณี บุญโยม

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุวณี บุญโยม	
ชนิดพืช	พริก (พริกชี้, พริกเกษตร)	
พื้นที่ปลูก	136.40 ตารางเมตร	
การจัดการปุ๋ย	<ul style="list-style-type: none"> - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัมต่อต้น ในระยะแรก - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 อัตรา 200 กรัมต่อต้น ในระยะที่พริกให้ผลผลิตและเริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้ว 	
ปัญหาที่พบ	พริกแสดงอาการใบเหลืองและใบร่วง รวมทั้งผลผลิตพริกแสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาล	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	<ul style="list-style-type: none"> - ถอนทำลายต้นพริกที่แสดงอาการผิดปกติทิ้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ถอนทำลายต้นพริกที่แสดงอาการผิดปกติทิ้ง - หมั่นสำรวจแปลงปลูกและสังเกตอาการของพริกที่แสดงออก - วิเคราะห์ดินก่อนปลูก - ฉีดพ่นด้วยชีวภัณฑ์บาซิลลัส (BS) ไอโซเลท 20W16 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุกๆ 7 วัน หลังดอกบาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคกุ้งแห้ง
ผลการติดตาม	เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตพริกได้เพียง 4 ครั้ง ตลอดช่วงฤดูปลูก โดยมีผลผลิตในกรรมวิธีเกษตรกร 91 กิโลกรัมต่อพื้นที่ และในกรรมวิธีแนะนำมีผลผลิต 95 กิโลกรัมต่อพื้นที่ และหลังจากนั้นต้นพริกตาย ทั้งนี้อาการของต้นพริกที่แสดงออกอาจจะต้องนำไปตรวจเพื่อวิเคราะห์หาที่มาของปัญหาที่แท้จริงโดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญต่อไป	

ตารางที่ 7 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางเจริญ หมอกม่วง

ชื่อ-สกุล	นางเจริญ หมอกม่วง	
ชนิดพืช	พริกชี้	
พื้นที่ปลูก	400 ตารางเมตร	
การจัดการเตรียมดิน	ไถดิน 1-2 ครั้ง โดยแต่ละครั้งตากดินไว้ 1-2 สัปดาห์	
การจัดการเตรียมต้นกล้า	ซื้อต้นกล้าพริกมาจากเพื่อนบ้าน	
การจัดการปุ๋ย	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ปุ๋ยคอก (มูลไก่) รองกันหลุม อัตรา 500 กรัมต่อหลุม - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัมต่อต้น หลังปลูก 15 วัน และใส่ปุ๋ยเพิ่มอีกอัตรา 200 กรัมต่อต้น ในระยะที่ต้นพริกอายุ 2-3 เดือน และใส่ในอัตรา 200 กรัมต่อต้น เพื่อบำรุงต้นในช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิตให้ต้นพริกให้สมบูรณ์ 	
ปัญหาที่พบ	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นพริกโคนเน่า รากเน่า และผลผลิตพริกแสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาล - พริกแสดงอาการใบหงิกและต่าง - เพลี้ยอ่อนและไรขาวเข้าทำลายพริก 	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	<ul style="list-style-type: none"> - ถอนต้นที่แสดงอาการของโรคทิ้ง - ฉีดพ่นน้ำหมักจากเศษอาหาร ใช้อัตรา 15-30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ทุกๆ 7-10 วัน - ฉีดพ่นสารสกัดยาสูบ อัตรา 400 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ถอนต้นที่แสดงอาการของโรคทิ้ง - ใช้กำมะถันฉีดพ่นให้กับพริก รวมทั้งใช้ปุ๋ยที่มีธาตุอาหารรอง เช่น Ca, Mg, S และธาตุอาหารเสริมอย่างโบรอน (B) - ฉีดพ่นด้วยชีวภัณฑ์บาซิลลัส (BS) ไอโซเลท 20W16 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุกๆ 7 วัน หลังดอกบาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคกุ้งแห้ง
ผลการติดตาม	ต้นพริกที่ให้ผลผลิตพริกที่แสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาล แสดงอาการดีขึ้นหลังจากที่ฉีดพ่นชีวภัณฑ์บาซิลลัส ในขณะที่พริกแสดงอาการใบหงิกต่าง เพลี้ยอ่อนและไรขาวเข้าทำลายพริกก็แสดงอาการที่ดีขึ้นเช่นเดียวกัน นอกจากนี้แล้ว หลังจากที่ได้เจ้าหน้าที่ได้เข้าติดตามแปลงปลูกและแนะนำกรรมวิธีเพื่อแก้ไขปัญหา ทางเจ้าหน้าที่ยังได้แนะนำให้เกษตรกรเปลี่ยนระบบพืชปลูกเป็นพืชไร่ เพื่อตัดวงจรโรคพืชที่อาจจะเกิดขึ้นจากการพืชพืชชนิดเดิมซ้ำๆ	

ตารางที่ 8 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางสาคร ช่วยมาก

ชื่อ-สกุล	นางสาคร ช่วยมาก	
ชนิดพืช	พริกชี้	
พื้นที่ปลูก	1 ไร่	
การจัดการเตรียมดิน	ไถดิน 1-2 ครั้ง และหว่านปูนขาวให้ทั่วแปลง พร้อมทั้งตากดินไว้ 1-2 สัปดาห์	
การจัดการปุ๋ย	<ul style="list-style-type: none"> - ใส่ปุ๋ยคอก (มูลไก่ผสมแกลบ) อัตรา 500 กรัมต่อหลุม - ใส่ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดรองพื้น อัตรา 100 กรัมต่อหลุม - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัมต่อต้น ในระยะแรกหลังปลูก 1 เดือน - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 200 กรัมต่อต้น ในระยะที่ต้นพริกอายุ 2-3 เดือน - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 อัตรา 200 กรัมต่อต้น เพื่อบำรุงต้นพริกในระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยใส่ปุ๋ยทุกๆ 20 วัน - ฉีดพ่นธาตุอาหารรองและอาหารเสริม แคลเซียมโบรอน อัตรา 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อต้นพริกอายุ 30 วันหลังปลูก และฉีดพ่นต่อเนื่องทุกๆ 7-14 วัน 	
ปัญหาที่พบ	ต้นพริกแสดงอาการเหี่ยวและทยอยตาย	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	- ถอนต้นที่แสดงอาการของโรคทั้ง	- ถอนต้นที่แสดงอาการของโรคทั้ง - รดน้ำต้นพริกด้วยชีวภัณฑ์ BS-DOA 24 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร รดทั่วแปลง และรดต่อเนื่องทุก 30 วัน เพื่อป้องกันโรคเหี่ยวเหี่ยวพริก
ผลการติดตาม	จากการติดตามแปลง พบว่า ต้นพริกแสดงอาการเหี่ยวน้อยลง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังพบว่า พื้นที่ปลูกพริกของเกษตรกรมีการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพริกติดต่อกันมาเป็นระยะเวลานาน ดังนั้น จึงแนะนำเพิ่มเติมให้เกษตรกรเปลี่ยนพืชปลูก เพื่อหมุนเวียนระบบการจัดการแปลงปลูก ลดปัญหาด้านโรคพืชและแมลงศัตรูที่จะเข้าทำลายพืชตามมา	

ตารางที่ 9 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางจันทนา เรืองสวัสดิ์

ชื่อ-สกุล	นางจันทนา เรืองสวัสดิ์	
ชนิดพืช	พริก (พันธุ์จินดา)	
พื้นที่ปลูก	800 ตารางเมตร	
การจัดการเตรียมดิน	ไถดิน 1-2 ครั้ง โดยแต่ละครั้งตากดินไว้ 1-2 สัปดาห์	
การจัดการเตรียมต้นกล้า	เพาะเมล็ดใส่กะละมังหรือถาดเพาะ เมื่อต้นเริ่มงอกเหนือพื้นดิน เมื่ออายุ 10-15 วัน ก็ย้ายลงถุงชำ และเมื่อต้นกล้ามีใบจริง 4-5 ใบ หรืออายุประมาณ 25-30 วัน ก็ย้ายปลูกลงแปลง	
การจัดการปุ๋ย	<ul style="list-style-type: none"> - ใส่ปุ๋ยคอก (มูลไก่ผสมแกลบ) อัตรา 500 กรัม และปุ๋ยระเบิดราก อัตรา 100 กรัม เพื่อรองกันหลุม - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัมต่อต้น หลังจากย้ายกล้าลงปลูก 15 วัน - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 200 กรัมต่อต้น เมื่อต้นพริกอายุ 2-3 เดือน - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 อัตรา 200 กรัมต่อต้น เพื่อบำรุงต้นในระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต <p><u>น้ำหมักชีวภาพ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉีดพ่นน้ำหมัก อัตรา 400-500 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทั่วแปลง โดยฉีดพ่นทุกๆ 5- 7 วัน เพื่อป้องกันเพลี้ยอ่อน 	
ปัญหาที่พบ	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตพริกแสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาล - ต้นพริกโคนเน่าและรากเน่า - ต้นพริกแสดงอาการเหี่ยว คล้ายกับโรคเหี่ยวเขียวพริก 	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บผลผลิตพริกที่แสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาลออกไปทิ้งนอกแปลงปลูก - ถอนทำลายต้นพืชที่แสดงอาการเน่าทิ้งนอกแปลงปลูก 	<ul style="list-style-type: none"> - ถอนต้นที่แสดงอาการของโรคทิ้ง - รดน้ำต้นพริกด้วยชีวภัณฑ์ BS-DOA 24 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร รดทั่วแปลง และรดต่อเนื่องทุก 30 วัน เพื่อป้องกันโรคเหี่ยวเขียวพริก - ฉีดพ่นด้วยชีวภัณฑ์บาซิลัส (BS) ไอโซเลท 20W16 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุกๆ 7 วัน หลังดอกบาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคกุ้งแห้ง
ผลการติดตาม	พริกและผลผลิตพริกแสดงอาการของโรคลดน้อยลง คุณภาพผลผลิตดีขึ้น	

ตารางที่ 10 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางประดับ รักจำรูญ

ชื่อ-สกุล	นางประดับ รักจำรูญ	
ชนิดพืช	พริกเกษตร	
พื้นที่ปลูก	1,200 ตารางเมตร	
การจัดการเตรียมดิน	ไถดิน 1-2 ครั้ง โดยแต่ละครั้งตากดินไว้ 1-2 สัปดาห์	
การจัดการเตรียมต้นกล้า	เพาะเมล็ดใส่กะละมังหรือถาดเพาะ เมื่อต้นเริ่มงอกเหนือพื้นดิน เมื่ออายุ 10-15 วัน ก็ย้ายลงถุงชำ และเมื่อต้นกล้ามีใบจริง 4-5 ใบ หรืออายุประมาณ 25-30 วัน ก็ย้ายปลูกลงแปลง	
การจัดการปุ๋ย	<ul style="list-style-type: none"> - รองพื้นด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 100 กรัมต่อหลุม - ใส่ปุ๋ยคอก (มูลไก่แกลบ) อัตรา 500 กรัมต่อหลุม - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 100 กรัมต่อต้น หลังปลูก 20 วัน - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 อัตรา 200 กรัมต่อต้น ในช่วงที่ต้นพริกอายุ 2-3 เดือน และหลังเก็บเกี่ยวผลผลิตทุกครั้ง - ฉีดพ่นธาตุอาหารเสริม (ทุ้งเศรษฐี) อัตรา 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร โดยฉีดพ่นทุก 20 วัน 	
ปัญหาที่พบ	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตพริกแสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาล - ต้นพริกโคนเน่าและรากเน่า - พริกแสดงอาการใบหงิก 	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บผลผลิตพริกที่แสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาลออกไปทิ้งนอกแปลงปลูก - ถอนทำลายต้นพืชที่แสดงอาการเน่าทิ้งนอกแปลงปลูก - เด็ดยอดพริกที่แสดงอาการใบหงิกทิ้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บผลผลิตพริกที่แสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาลออกไปทิ้งนอกแปลงปลูก - ถอนต้นที่แสดงอาการของโรคทิ้ง - ฉีดพ่นด้วยชีวภัณฑ์บาซิลลัส (BS) ไอโซเลท 20W16 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุกๆ 7 วัน หลังดอกบาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคกุ้งแห้ง - ใช้กำมะถันฉีดพ่นให้กับพริก รวมทั้งใช้ปุ๋ยที่มีธาตุอาหารรอง เช่น Ca, Mg, S และธาตุอาหารเสริมอย่างโบรอน (B)
ผลการติดตาม	จากการติดตามแปลงและเก็บข้อมูลความเปลี่ยนแปลงหลังจากที่เกษตรกรได้ปฏิบัติตามกรรมวิธีแนะนำ พบว่า ผลผลิตพริกของเกษตรกรมีผลผลิตที่ดีขึ้น มีคุณภาพ สามารถนำไปจำหน่ายได้สูงกว่าการปฏิบัติตามกรรมวิธีเกษตรกร โดยมีน้ำหนักรวมของผลผลิต คือ 82 และ 85 กิโลกรัมต่อพื้นที่ ตามลำดับ	

ตารางที่ 11 ข้อมูลการจัดทำแปลงต้นแบบทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันศัตรูและโรคพืช โดยนางนันทนา จันทร์ฝ้าย

ชื่อ-สกุล	นางนันทนา จันทร์ฝ้าย	
ชนิดพืช	พริก (พันธุ์จินดา)	
พื้นที่ปลูก	3 ไร่	
การจัดการเตรียมดิน	ไถดิน 1-2 ครั้ง โดยแต่ละครั้งตากดินไว้ 1-2 สัปดาห์	
การจัดการเตรียมต้นกล้า	เพาะเมล็ดใส่กะละมังหรือถาดเพาะ เมื่อต้นเริ่มงอกเหนือพื้นดิน เมื่ออายุ 10-15 วัน ก็ย้ายลงถุงชำ และเมื่อต้นกล้ามีใบจริง 4-5 ใบ หรืออายุประมาณ 25-30 วัน ก็ย้ายปลูกลงแปลง	
การจัดการปุ๋ย	<ul style="list-style-type: none"> - ใส่ปุ๋ยคอก (มูลไก่) อัตรา 500 กรัมต่อหลุม - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 30-40 กิโลกรัมต่อไร่ หลังนำต้นกล้าย้ายลงแปลงปลูก 15 วัน และใส่ไปตลอดจนต้นพริกมีอายุ 2-3 เดือน - ใส่ปุ๋ยสูตร 13-13-21 อัตรา 40 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อบำรุงต้นในช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิตพริก - ฉีดพ่นธาตุอาหารเสริม (ทุ้งเศรษฐี) อัตรา 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร โดยฉีดพ่นทุก 20 วัน - ฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพ อัตรา 400-500 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร 	
ปัญหาที่พบ	<ul style="list-style-type: none"> - โรคและแมลง - ผลผลิตพริกแสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาล 	
การจัดการ	กรรมวิธีเกษตรกร	กรรมวิธีแนะนำ
	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บผลผลิตพริกที่แสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาลออกไปทิ้งนอกแปลงปลูก 	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บผลผลิตพริกที่แสดงอาการเน่าและเป็นแผลจุดสีน้ำตาลออกไปทิ้งนอกแปลงปลูก - ฉีดพ่นด้วยชีวภัณฑ์บาซิลลัส (BS) ไอโซเลท 20W16 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุกๆ 7 วัน หลังดอกบาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคกุ้งแห้ง
ผลการติดตาม	ผลผลิตพริกของเกษตรกรมีผลผลิตที่ดีขึ้น มีคุณภาพ สามารถนำไปจำหน่ายได้สูงกว่าการปฏิบัติตามกรรมวิธีเกษตรกร โดยมีน้ำหนักรวมของผลผลิต คือ 17.4 และ 15 กิโลกรัมต่อพื้นที่ ตามลำดับ	

- การฝึกอบรม

8.2 กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

- ผลิตและขยายพันธุ์พืช เพื่อเป็นแหล่งพันธุ์คุณภาพให้แก่เกษตรกรได้นำไปเพาะปลูกได้ต่อไป รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,950 ต้น

9. ปัญหา/อุปสรรค

- กิจกรรมในพื้นที่โครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง ค่อนข้างดำเนินงานล่าช้า เนื่องจากประสบปัญหาด้านแรงงานที่มีไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

10. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

ภาพที่ 1 หว่านข้าวพันธุ์สังข์หยด โดยวิธีหว่านน้ำตม ซึ่งก่อนที่จะหว่านเมล็ดได้ทำการคลุกเมล็ดข้าวด้วยปุ๋ยชีวภาพ PGPR2

ภาพที่ 2 เก็บผลผลิตข้าวฟ่างไม้กวาดและแปรรูปเป็นไม้กวาด

ภาพที่ 3 ใส่น้ำมันปาล์ม

ภาพที่ 4 ทำความสะอาดบริเวณผักยกแคร่และบริเวณภายในแปลงปลูกพืชอื่นๆ

ภาพที่ 5 ดำเนินการขยายผลเกษตรกร จำนวน 10 ราย โดยใช้ชีวภัณฑ์ศัตรูพืชป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส
พริก: ชีวภัณฑ์ *Bacillus subtilis* (BS) จำนวน 9 ราย และใช้เมตาโรเซียมป้องกันกำจัดด้วงแรด
มะพร้าว 1 ราย